

Concept opdracht 'Vitaliteit en Gezonde leefstijl' vanaf 2027.

Inleiding

We willen dat alle inwoners van Alphen aan den Rijn zo gezond, actief en vitaal mogelijk opgroeien en oud worden. We streven naar een gezonde generatie in 2040. Hiervoor zijn het stimuleren van een gezonde leefstijl en het realiseren van een gezonde(re) sociale en fysieke leefomgeving van groot belang. Sport, bewegen, gezonde keuzes en het stimuleren hiervan dragen hier in grote mate aan bij. Vitale sport- en beweegaanbieders en een positieve sportcultuur zijn hierbij een randvoorwaarde.

Doelen opdracht

De opdrachtnemer draagt met uitvoering van de opdracht bij aan het bereiken van de volgende doelen uit:

de Sociale Agenda

- Het maken van een gezonde keuze wordt makkelijker voor iedereen (gezonde groene omgeving)
- Inwoners krijgen meer mogelijkheden om een leven lang te leren en te ontwikkelen (meedoen)
- Kinderen en jongeren groeien veilig, gezond en krachtig op (kansengelijkheid)

het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA)

- Gezondheidsachterstanden verminderen en voorkomen
- Een gezonde leefstijl stimuleren
- Het versterken van mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Het versterken van de (verbinding met) de sociale basis

het lokaal Sportakkoord

- Vergroten van sport en beweegparticipatie/deelname
- Vitale gezonde sportaanbieders
- Positieve sportcultuur

de landelijke preventiestrategie:

- Gericht op het voorkomen van ziekte en bevorderen van gezondheid door de 'gezonde keuze de makkelijke keuze' te maken, met focus op thema's als roken, alcohol, overgewicht, mentale gezondheid en sociale veiligheid, door interventies in 7 leefomgevingen: thuis, school, werk, online, zorg, winkels en vrije tijd. Het doel is een gezonde generatie in 2040, waarbij gezondheid een gedeelde verantwoordelijkheid is.

Hoe willen we dat bereiken?

De gemeente vraagt de opdrachtnemer om:

- Een divers en toegankelijk sport, beweeg en cultuuraanbod te stimuleren, te ontwikkelen en onder de aandacht te brengen van inwoners

- De gezondheid en vitaliteit van inwoners te versterken en daarbij in te zetten op doelgroepen waar de achterstand het grootst is
- Sport, bewegen en cultuurparticipatie te stimuleren door de inzet van buurtsport- en cultuurcoaches
- Ondersteuning van sportverenigingen en sport- en beweegaanbieders
- Regie en coördinatie van de uitvoering van de JOGG-aanpak (gezonde leefstijl en gezonde leefomgeving (sport, buurt, vrije tijd, online, thuis, school) kinderen en jongeren)

Voor wie en waar?

- Focus van de inzet is gericht op doelgroepen kinderen, jongeren en 50 +ers.
- We vragen een levensloopgerichte aanpak waar de inzet en het aanbod van programma's en activiteiten op zijn afgestemd.
- We vragen een aanbod dat aansluit bij de leefwereld en behoeften van inwoners.
- Aanbod en dienstverlening wordt ingezet in buurten, wijken en kernen waar het (meer) nodig is en waar de meeste impact gemaakt kan worden, Dit is bijvoorbeeld waar de mensen met de grootste gezondheidsachterstanden wonen.
- De opdrachtnemer is met een basisaanbod zichtbaar en actief in alle wijken en kernen van de gemeente.

Sleutelfuncties:

- Doelgroep specifieke dienstverlening
- Gebiedsgericht werken, ongelijk investeren voor gelijke kansen
- Bevorderen samenwerking in netwerken en verbinding;
- Collectieve ondersteuning

Inspanningen

Structurele deelname aan sport, bewegen en cultuur zijn krachtige middelen om de gezondheid en vitaliteit van inwoners te versterken. De inzet van buurtsport- en cultuurcoaches en daaraan verbonden activiteiten zijn daarom een belangrijk middel in de realisatie van deze opdracht. Specifiek gaat het in de uitvoering van deze opdracht om de inzet van buurtsportcoaches en een aanbod van activiteiten voor:

- *Jeugd/verbinding binnen- en buitenschools*

Bijvoorbeeld: Alphen Actief & Creatief, project Comeback, Sport op School (judo), bijdrage aan tussen, voor- en naschoolse activiteiten met een sport- of beweegactiviteit.

- *Inzet op specifieke en/of kwetsbare groepen*

Bijvoorbeeld: GLI-aanbod voor volwassenen, 50fit en 60fit, buurtfit, aanbod voor aangepast sporten, aanbod voor vluchtelingen, sportjongerenwerk, fittesten, ondersteuning van het volwassenen- en jeugddeelnamefonds en coördinatie netwerkaanpak Kansrijke Start of KnGG.

- *Ondersteuning sport- en beweegaanbieders*

Aanbod voor en ondersteuning van sportverenigingen en sport- en beweegaanbieders op basis van vragen en dilemma's waar zij mee te maken hebben. Daarnaast het ontsluiten van regelingen en informatie vanuit regionale of landelijke organisaties, zoals het Rijk, de provincie Zuid-Holland, sportbonden en andere koepelorganisaties.

- *In specifieke buurten, wijken en kernen*

Bijvoorbeeld: sport/beweeg/culturele activiteiten voor kinderen of voor senioren in de wijk(en) met gezondheidsachterstanden (regulier en in vakanties), een buurtsportvereniging, gebruik van beweegroutes bij uitvoering beweegactiviteiten in kwetsbare buurten, wijken.

- *Overig activiteiten*

Bijvoorbeeld: jaarlijkse organisatie van het Sportgala, de nationale sportweek en andere activiteiten die bijdragen aan de promotie en zichtbaarheid van sport, bewegen en gezonde leefstijl.

De hiervoor genoemde opdracht en inspanningen zijn inhoudelijk en qua financiële dekking nog afhankelijk van besluitvorming van het Rijk over middelen en regeling die behoren bij het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord. Naar verwachting ontvangen gemeenten in het voorjaar van 2026 hierover nadere informatie.

Welke specifieke eisen gelden ten aanzien van het uitvoeren van de opdracht?

- De opdracht wordt uitgevoerd volgens de leidende principes van de sociale visie:
 - o inzet en dienstverlening is inclusief
 - o We investeren ongelijk voor gelijke kansen
 - o Denken vanuit de leefwereld
 - o We versterken de investeren in de veerkracht van de samenleving
 - o Inzet op collectieve ondersteuning
 - o De gemeente en de partners in de sociale basis bevorderen de samenwerking in netwerken en verbinding
- De opdrachtnemer werkt volgens de kernprincipes van Positieve Gezondheid in sport en bewegen. Dit betekent:
 - o Focus op eigen regie leggen, bijvoorbeeld mensen betrekken bij het kiezen van activiteiten die bij hun doelen passen
 - o Holistische benadering; bewegen en sport zien als middel voor het versterken van alle zes dimensies van Positieve Gezondheid;
 - o Veerkracht opbouwen; bewegen als training voor het aanpassingsvermogen aan het leven, niet alleen als fysieke training (zie www.iph.nl)
- Bij het doel stimuleren van een gezonde leefstijl gaat het in het algemeen om sport, bewegen, voeding en voorkomen middelengebruik (roken, alcohol en drugs). De focus in de uitvoering van deze opdracht ligt op sport en bewegen.
- Er wordt zoveel mogelijk gebruik van erkende bestaande en nieuwe interventies in wijken en buurten die worden ingezet t.b.v. te bereiken doelen.

- De inzet van kunst en cultuur ten behoeve van preventie, zoals Kunst op recept, een culturele interventie waarbij kinderen, jeugd en jongvolwassenen met fysieke of geestelijke klachten van psychosociale aard deelnemen aan de speciaal ontwikkelde culturele activiteiten.
- Een heldere beschrijving van de rolopvatting en activiteiten van de cultuur- en buurtsportcoaches, met daaraan gekoppeld de focusgebieden en focusdoelgroepen.
- Het gedachtegoed van JOGG “Samen maken we gezond gewoon” wordt zichtbaar gemaakt in de aanpak en activiteiten.
- Inzet van activiteiten door de opdrachtnemer die aantoonbare impact hebben en bijdragen aan bereiken van deze doelen. Dit betekent vanaf 2027 de inspanningen worden gemonitord en geëvalueerd op outcome (maatschappelijk effect) naast output (hoeveel diensten, activiteiten zijn er geleverd of aantal deelnemers per activiteit)
- De voortgang van afgesproken inzet en activiteiten wordt halfjaarlijks geëvalueerd op inhoud, financiën en outcome.
- De opdrachtnemer maakt op basis van een jaarlijkse analyse een jaarplan dat door het college wordt vastgesteld. Dit geeft de ruimte om jaarlijks te kijken welke inzet het meest effectief is, het beste past bij de maatschappelijke vraag en de beschikbare financiële middelen.

Samenwerking

- Van de aanbieder wordt verwacht dat samenwerken een vanzelfsprekend onderdeel is van de professionele grondhouding van alle medewerkers. Dat betekent dat zij actief en organisatie-overstijgend samenwerken met partners in de sociale basis, onderwijs, ondersteuning, zorg en het bredere netwerk rondom kinderen, jongeren en ouderen.
- Specifiek wordt van de aanbieder verwacht dat zij het contact met de vele sportverenigingen en sportaanbieders in de gemeente onderhoudt en hen ondersteunt.
- De aanbieder zorgt voor open communicatie, gedeelde verantwoordelijkheid, het tijdig delen van signalen en het gezamenlijk ontwikkelen van oplossingen.
- De aanbieder neemt initiatief, onderhoudt relaties en werkt gebiedsgericht. Samenwerking wordt niet gezien als een losse activiteit, maar als een structurele werkwijze om de ondersteuning zo effectief en samenhangend mogelijk te maken.
- De aanbieder werkt intensief samen met gemeente (o.a. beleidsadviseurs, gebiedsadviseurs), de door de gemeente bepaalde preventiepartners, scholen (PO/VO) en organisaties actief in de sociale basis.

Verantwoording

- Jaarplan ingediend uiterlijk 1 oktober met begroting op projectniveau. Jaarplan komt tot stand op basis van een maatschappelijke analyse, ondersteund door data.
- 4-jaarlijkse (kwartaal)cijfers waarin een kolom aan de begroting wordt toegevoegd met werkelijke cijfers met een korte toelichting op afwijkingen, in te dienen 2 weken na verloop van betreffende kwartaal.
- Na Q2 een financiële prognose voor restant van jaar toegevoegd
- Voor 1 juli inhoudelijk jaarverslag en accountantsverklaring op financiële resultaten.

Samenvatting opdracht 'Vitaliteit en gezonde leefstijl'

De nog te selecteren opdrachtnemer voor de opdracht Vitaliteit en Gezonde leefstijl krijgt de volgende opdracht. We willen dat alle inwoners van Alphen aan den Rijn zo gezond, actief en vitaal mogelijk opgroeien en oud worden. We streven naar een gezonde generatie in 2040. Hiervoor zijn het stimuleren van een gezonde leefstijl en het realiseren van een gezonde(re) sociale en fysieke leefomgeving van groot belang. Sport, bewegen, gezonde keuzes en het stimuleren hiervan dragen hier in grote mate aan bij. Vitale sport- en beweegaanbieders en een positieve sportcultuur zijn hierbij een randvoorwaarde.

We verwachten van deze opdrachtnemer dat zij actief en organisatie overstijgend samenwerkt met partners in de sociale basis, onderwijs, ondersteuning, zorg en het bredere netwerk rondom kinderen, jongeren en ouderen. Specifiek wordt van de aanbieder verwacht dat zij het contact met de vele sportverenigingen en sportaanbieders in de gemeente onderhoudt en hen ondersteunt.

De opdrachtnemer levert activiteiten en inspanningen op de volgende onderdelen:

- Sport-, beweeg- en cultuuractiviteiten in verbinding met het onderwijs, in de buurt en bij aanbieders;
- Inzet gericht op specifieke doelgroepen met een grotere gezondheidsachterstand en/of toegang tot sport, beweeg en cultuuraanbod;
- Doelgroepgerichte inspanningen en interventies gericht op het versterken van de vitaliteit van inwoners, het stimuleren van een gezonde leefstijl en verkleinen van gezondheidsachterstanden;
- Ondersteuning van sport en beweegaanbieders. Inzet op een positieve en gezonde sportcultuur;
- Het promoten van het lokale sport-, beweeg- en cultuur aanbod.